

Torstai 17. tammikuuta 2002

P5_TA(2002)0007

Kuudes ympäristöä koskeva yhteisön toimintaohjelma *** II

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma neuvoston yhteisestä kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen tekemiseksi kuudennesta ympäristöä koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta (11076/1/2001 – C5-0434/2001 – 2001/0029(COD))

(Yhteispäätösmenettely: toinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon neuvoston yhteisen kannan (11076/1/2001 – C5-0434/2001),
  - ottaa huomioon ensimmäisessä käsittelyssä esittämänsä kannan⁽¹⁾ komission ehdotuksesta Euroopan parlamentille ja neuvostolle (KOM(2001) 31)⁽²⁾,
  - ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 251 artiklan 2 kohdan,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 80 artiklan,
  - ottaa huomioon ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunnan suosituksen toiseen käsittelyyn (A5-0456/2001),
1. tarkistaa yhteistä kantaa seuraavasti;
  2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle.

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit 31.5.2001, kohta 5.

⁽²⁾ EYVL C 154 E, 29.5.2001, s. 218.

P5_TC2-COD(2001)0029

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu toisessa käsittelyssä 17. tammikuuta 2002, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o .../.../EY tekemiseksi kuudennesta ympäristöä koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽²⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon⁽³⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä⁽⁴⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Puhdas ja terveellinen ympäristö on edellytyksenä yhteiskunnan hyvinvoinnille ja vauraudelle, mutta jatkuva maailmanlaajuinen kasvu aiheuttaa ympäristölle jatkuvia paineita.

⁽¹⁾ EYVL C 154 E, 29.5.2001, s. 218.

⁽²⁾ EYVL C 221, 7.8.2001, s. 80.

⁽³⁾ EYVL C ...

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 31. toukokuuta 2001, neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 27. syyskuuta 2001 ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 17. tammikuuta 2002.

Torstai 17. tammikuuta 2002

- (2) Viides ympäristöä koskeva yhteisön toimintaohjelma "Kohti kestävä kehitystä" päättyi 31 päivänä joulukuuta 2000, ja sen avulla saatiin aikaan monia merkittäviä parannuksia.
- (3) Jatkuvaa ponnistelua tarvitaan yhteisön jo asettamien ympäristöä koskevien yleis- ja erityistavoitteiden saavuttamiseksi. Tässä päätöksessä esitetty kuudes ympäristöä koskeva toimintaohjelma (jäljempänä "ohjelma") on siten tarpeen.
- (4) Jäljellä on useita vakavia ympäristöongelmia ja uusia ongelmia ilmenee, jotka edellyttävät lisätoimia.
- (5) Ihmisen terveyden ja ympäristön suojelemista koskevan lähestymistavan kehittämisessä on kiinnitettävä enemmän huomiota ennaltaehkäisyyn ja sovellettava ennalta varautumisen periaatetta.
- (6) Luonnonvarojen harkittu käyttö ja maapallon ekosysteemin suojeleminen ovat yhdessä taloudellisen vaurauden ja tasapainoisen yhteiskunnallisen kehityksen kanssa kestävä kehityksen edellytyksiä.
- (7) Ohjelman päämääränä on ympäristön ja ihmisen terveyden suojeleminen korkea taso sekä ympäristön ja elämänlaadun yleinen parantaminen. Ohjelmassa osoitetaan kestävä kehityksen strategian ympäristöuullisuuden painopistealueet, ja se olisi otettava huomioon esitettäessä strategiaan perustuvia toimia.
- (8) Ohjelman päämääränä on purkaa ympäristöpaineiden ja talouskasvun välinen yhteys samalla kun noudatetaan toissijaisuusperiaatetta ja kunnioitetaan Euroopan unionin eri alueiden erilaisia oloja.
- (9) Ohjelmassa vahvistetaan yhteisön ympäristöä koskevat painopistealueet ja keskitytään erityisesti ilmastomuutokseen, luonnonsuojeluun ja biologiseen monimuotoisuuteen, ympäristöön ja terveyteen ja elämänlaatuun sekä luonnonvaroihin ja jätteisiin.
- (10) Kullekin näistä alueista osoitetaan tärkeimmät yleistavoitteet ja joitain erityisiä tavoitteita, ja kyseisten tavoitteiden saavuttamista varten määritetään joukko toimia. Nämä yleiset ja erityistavoitteet ja päämäärät muodostavat ne suoritustasot tai saavutukset, joihin on pyrittävä.
- (11) Ohjelman tavoitteiden, painopistealueiden ja toimien avulla olisi edistettävä kestävä kehitystä ehdokasvaltioissa ja pyrittävä varmistamaan kyseisten valtioiden luonnonvarojen suojeleminen.
- (12) Lainsäädännöllä on edelleen keskeinen merkitys ympäristöön liittyvien ongelmien ratkaisemisessa, ja nykyisen lainsäädännön täysimääräinen ja asianmukainen täytäntöönpano on ensisijaista. Olisi tarkasteltava myös muita vaihtoehtoja ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi.
- (13) Ohjelmalla olisi edistettävä ympäristönäkökohtien sisällyttämistä kaikkiin yhteisön politiikkoihin ja toimintoihin perustamissopimuksen 6 artiklan mukaisesti ympäristöön eri lähteistä kohdistuvien paineiden vähentämiseksi.
- (14) Jotta välttämättömät muutokset sekä tuotannossa että ympäristön tilaan ja kehitykseen kielteisesti vaikuttavissa julkisissa ja yksityisissä kulutusmalleissa saadaan aikaan, tarvitaan yhtenäinen strateginen lähestymistapa, joka sisältää uusia tapoja toimia markkinoiden kanssa yhteistyössä kansalaisten, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa. Tämän lähestymistavan olisi edistettävä maa- ja merialueiden kestävä käyttöä ja hallinnointia.
- (15) Ohjelman onnistumisen kannalta on tärkeää varmistaa ympäristöä koskevan tiedon saanti, muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus ja kansalaisten mahdollisuus osallistua politiikkaan.
- (16) Aihekohtaisissa strategioissa tarkastellaan niitä vaihtoehtoja ja välineitä, joita tarvitaan laajaa ja moniulotteista lähestymistapaa edellyttävien monimutkaisten kysymysten käsittelyssä, ja ehdotetaan tarpeellisia toimia, joihin Euroopan parlamentti ja neuvosto osallistuvat tarvittaessa.

Torstai 17. tammikuuta 2002

- (17) Tiedeyhteisössä vallitsee yksimielisyys siitä, että ihmisen toiminta lisää kasvihuonekaasujen pitoisuuksia, mikä puolestaan johtaa maapallon lämpötilan kohoamiseen ja ilmaston häiriöihin.
- (18) Ilmastonmuutoksen vaikutukset ihmisyhteisöön ja luontoon ovat vakavia, ja niitä on lievennettävä. Toimenpiteitä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi voidaan toteuttaa kasvun ja vaurauden tasoa alentamatta.
- (19) Yhteiskunnan on sopeuduttava ja valmistauduttava ilmastonmuutoksen seurauksiin siitä riippumatta, miten ilmastonmuutoksen lieventämisessä onnistutaan.
- (20) Terveet ja tasapainoiset luonnonjärjestelmät ovat edellytys elämän jatkumiselle maapallolla.
- (21) Ihmisen toiminta aiheuttaa luonnolle ja biologiselle monimuotoisuudelle huomattavia paineita. Tarvitaan vastatoimia paineille, jotka johtuvat erityisesti saasteista, alkuperäiseen lajistoon kuulumattomien lajien leviämisestä, geneettisesti muunnettujen organismien levittämisen mahdollisista riskeistä sekä tavasta, jolla maa- ja merialueita hyödynnetään.
- (22) Maaperä on rajallinen resurssi, johon kohdistuu ympäristöstä johtuvia paineita.
- (23) Vaikka ympäristönormeja on parannettu, todennäköisyys ympäristön pilaantumisen ja tiettyjen ihmisen sairauksien välisen yhteyden olemassaolosta on kasvanut. Näin ollen olisi puututtava mahdollisiin riskeihin, jotka aiheutuvat esimerkiksi päästöistä ja vaarallisista kemikaaleista, torjunta-aineista sekä melusta.
- (24) Tarvitaan lisää tietoa kemikaalien käytön mahdollisista kielteisistä vaikutuksista, ja vastuu tiedon tuottamisesta olisi asetettava tuottajille, maahantuojille ja jatkokäyttäjille.
- (25) Ihmisille ja ympäristölle aiheutuvien riskien vähentämiseksi vaaralliset kemikaalit olisi korvattava turvallisemmilla kemikaaleilla tai turvallisemmilla vaihtoehtoisilla tekniikoilla, joissa ei käytetä kemikaaleja.
- (26) Torjunta-aineiden käytön olisi oltava kestävän kehityksen mukaista siten, että siitä ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvat kielteiset vaikutukset olisivat mahdollisimman vähäiset.
- (27) Väestöstä noin 70 prosenttia elää kaupunkiympäristössä, ja tarvitaan yhteisiä ponnisteluja paremman ympäristön ja elämänlaadun varmistamiseksi kaupungeissa.
- (28) Maapallon kyky vastata lisääntyvään resurssien kysyntään ja käsitellä niiden käytöstä aiheutuvia päästöjä ja jätteitä on rajallinen. On ilmeistä, että nykyinen kysyntä ylittää ympäristön *kantokyvyn* useissa tapauksissa.
- (29) Jätteen määrä kasvaa yhteisössä edelleen. Huomattava osa jätteestä on vaarallista, mikä johtaa resurssien menettämiseen ja pilaumisriskin kasvuun.
- (30) Talouden globaalistumisen vuoksi tarvitaan entistä enemmän kansainvälisen tason ympäristötoimia myös liikennepolitiikassa. Tämä edellyttää yhteisöltä uusia kauppa-, kehitysyhteistyö- ja ulkopoliittisia ratkaisuja, jotka mahdollistavat kestävään kehitykseen pyrkimisen muissa maissa. Hyvän hallintotavan olisi edistettävä tämän päämäärän saavuttamista.
- (31) Kaupan, kansainvälisten investointivirtojen ja vientiluottojen olisi edistettävä ympäristön suojeluun ja kestävään kehitykseen pyrkimistä.
- (32) Ympäristökysymysten monitahoisuuden vuoksi ympäristöpolitiikan on perustuttava parhaisiin saatavilla oleviin tieteellisiin ja taloudellisiin arvioihin ja ympäristön tilaa ja kehitystä koskevaan tietoon perustamissopimuksen 174 artiklan mukaisesti.

Torstai 17. tammikuuta 2002

- (33) Tiedottamisen poliittisille päättäjille, sidosryhmille ja yleisölle on oltava olennaista, avointa, ajantasaista ja helposti ymmärrettävää.
- (34) Edistymistä ympäristötavoitteiden saavuttamisessa on mitattava ja arvioitava.
- (35) Ohjelman puolivälissä olisi tarkasteltava edistystä ja arvioitava tarvetta suunnanmuutokseen ympäristön tilaa koskevan arvioinnin perusteella ja ottaen huomioon Euroopan ympäristökeskuksen (EEA) säännöllisesti toimittamat tiedot.

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

1 artikla

Ohjelman soveltamisala

1. Tällä päätöksellä perustetaan ympäristöä koskeva yhteisön toimintaohjelma (jäljempänä "ohjelma"). Ohjelmassa annetaan tärkeimmät ympäristöä koskevat tavoitteet ja painopistealueet, jotka perustuvat ympäristön tilaa ja vallitsevaa kehitystä koskevaan arviointiin, mukaan lukien uudet asiat, jotka edellyttävät yhteisön johdolla toteutettavaa toimintaa. Ohjelmalla olisi edistettävä ympäristönäkökohtien yhdentämistä kaikkiin yhteisön politiikkoihin ja myötävaikutettava kestävä kehityksen saavuttamiseen kaikkialla nykyisen ja tulevaisuudessa laajentuneen yhteisön alueella. Lisäksi ohjelma mahdollistaa jatkuvan toiminnan yhteisön jo asettamien ympäristöä koskevien yleis- ja erityistavoitteiden saavuttamiseksi.

2. Ohjelmassa asetetaan tärkeimmät ympäristöä koskevat yleistavoitteet, jotka pyritään saavuttamaan. Siinä määritetään tarvittaessa erityistavoitteet ja aikataulut. Yleis- ja erityistavoitteet ja päämäärät olisi, jollei toisin mainita, saavutettava ennen ohjelman voimassaolon päättymistä.

3. Ohjelma kattaa kymmenen vuoden ajanjakson, joka alkaa ...⁽¹⁾. Tavoitteiden saavuttamiseksi tarkoituksenmukaisiin, politiikan eri alojen aloitteisiin on kuuluttava erilaisia toimenpiteitä, lainsäädäntö ja 3 artiklassa esitetty strateginen lähestymistapa mukaan lukien. Aloitteet olisi esitettävä vähitellen ja viimeistään neljä vuotta tämän päätöksen tekemisestä.

4. Tavoitteet kohdistuvat yhteisön ensisijaisiin ympäristötoimiin seuraavilla aloilla:

- ilmastonmuutos
- luonnonsuojelu ja biologinen monimuotoisuus
- ympäristö ja terveys ja elämänlaatu
- luonnonvarat ja jätteet.

2 artikla

Periaatteet ja yleiset päämäärät

1. Ohjelma muodostaa yhteisön ympäristöpolitiikan puitteet ohjelman aikana, ja sillä pyritään varmistamaan korkeatasoinen suojelu ottaen huomioon toissijaisuusperiaate ja yhteisön eri alueiden tilanteiden erilaisuus sekä purkamaan ympäristöpaineiden ja talouskasvun välinen yhteys. Ohjelman on perustuttava erityisesti saastuttaja maksaa -periaatteeseen, ennalta varautumisen ja ennaltaehkäisyn periaatteeseen sekä periaatteeseen, että ympäristövahingot korjataan niiden lähteellä.

⁽¹⁾ Tämän päätöksen tekemispäivä.

Torstai 17. tammikuuta 2002

Ohjelma muodostaa kestävästä kehitystä koskevan EU:n strategian tärkeimmän ympäristöulottuvuuden ja edistää ympäristönäkökulman sisällyttämistä kaikkeen yhteisön politiikkaan muun muassa määrittämällä strategian ympäristöä koskevat painopistealueet.

2. Ohjelman päämääränä on

- painottaa ilmaston muutoksen olevan huomattava haaste seuraavalle vuosikymmenelle ja pidemmällekin ajalle ja auttaa osaltaan saavuttamaan pitkän aikavälin tavoite eli vakiinnuttaa kasvihuonekaasujen pitoisuudet ilmakehässä tasolle, joka estää ihmisen aiheuttaman vaarallisen häiriön ilmastojärjestelmässä. Näin ollen ohjelman pitkän aikavälin tavoitteena on, että maapallon lämpötilan nousu saisi olla enintään 2°C suhteessa esiteollisella kaudella vallinneeseen tasoon ja CO₂-pitoisuus alle 550 ppm. Pidemmällä aikavälillä tämä edellyttäisi todennäköisesti kasvihuonekaasupäästöjen maailmanlaajuisista vähentämistä 70 prosentilla vuoteen 1990 verrattuna hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) määritysten mukaisesti;
- suojella, säilyttää, saattaa ennalleen ja kehittää luonnollisia järjestelmiä ja niiden toimintaa, luonnontilaisia elinympäristöjä sekä villieläimistöä ja -kasvistoa päämääränä aavikoitumisen ja biologisen monimuotoisuuden, myös geenivarojen monimuotoisuuden, häviämisen pysäyttäminen sekä Euroopan unionissa että maailmanlaajuisesti;
- edistää kansalaisten korkeatasoista elämänlaatua ja sosiaalista hyvinvointia tarjoamalla heille ympäristö, jossa saasteiden määrä ei aiheuta ihmisten terveydelle ja ympäristölle haitallisia vaikutuksia, ja edistää kestävästä kaupunkikehitystä;
- luonnonvarojen tehokkaampi käyttö ja parempi hoito sekä parempi jätehuolto, **jotta voidaan saada aikaan kestävämmät tuotantomenetelmät ja kulutusmallit**, jolloin puretaan luonnonvarojen käytön ja jätteen syntymisen yhteys talouskasvun nopeuteen **sekä pyritään varmistamaan, että uusiutuvien ja uusiutumattomien luonnonvarojen käyttö ei ylitä ympäristön kantokykyä**.

3. Ohjelmalla varmistetaan se, että ympäristötavoitteisiin, joiden pitäisi kohdistua ympäristöalalla saavutettaviin tuloksiin, päästään tehokkaimmin ja asianmukaisimmin käytettävissä olevin keinoin 1 kohdassa esitettyjen periaatteiden ja 3 artiklassa esitetyn strategisen lähestymistavan mukaisesti. Yhteisön ympäristöpolitiikkaa on pyrittävä harjoittamaan yhtenäisesti ja siten, että kaikki käytettävissä olevat vaihtoehdot ja välineet otetaan täysin huomioon, samoin alueelliset ja paikalliset erot sekä ekologisesti herkät alueet, ja painottaen seuraavia seikkoja:

- **eurooppalaisten aloitteiden kehittäminen kansalaisten ja paikallisviranomaisten tietoisuuden lisäämiseksi,**
- laaja vuoropuhelu sidosryhmien kanssa, ympäristötietoisuuden lisääminen ja kansalaisten osallistuminen,
- hyötyjen ja kustannusten erittely, jossa otetaan huomioon tarve sisällyttää ympäristökustannukset,
- paras saatavilla oleva tieteellinen näyttö sekä tieteellisen tietämyksen lisääminen tutkimuksen ja teknologian kehityksen myötä,
- ympäristön tilaa ja kehityssuuntia koskeva tieto.

4. Ohjelmalla edistetään ympäristönsuojeluvaatimusten yhdentämistä täysimääräisesti yhteisön kaikkiin politiikkoihin ja toimiin määrittämällä ympäristöä koskevat yleistavoitteet ja tarvittaessa erityistavoitteet ja aikataulut, jotka on otettava huomioon asiaankuuluvilla politiikan aloilla.

Ympäristön hyväksi ehdotettujen ja hyväksytyjen toimenpiteiden on lisäksi oltava sopusoinnussa kestävästä kehityksen taloudellisen ja sosiaalisen ulottuvuuden tavoitteiden kanssa ja päinvastoin.

5. Ohjelmalla edistetään sellaisia politiikkoja ja lähestymistapoja, jotka myötävaikuttavat kestävästä kehityksen saavuttamiseen jäsenyyttä hakeneissa maissa ("ehdokasvaltioissa"). Tämä perustuu yhteisön säännösten saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanoon. Laajentumisprosessin pitäisi tukea ja suojella ehdokasmaiden ympäristöresursseja, kuten biologista monimuotoisuutta, ja sen avulla

Torstai 17. tammikuuta 2002

olisi ylläpidettävä ja vahvistettava kestävä tuotanto ja kulutusta ja maankäyttömalleja sekä ympäristöä säästäviä liikenne rakenteita seuraavin tavoin:

- yhdennetään ympäristönsuojeluvaatimukset yhteisön ohjelmiin, infrastruktuurin kehittämiseen liittyvät ohjelmat mukaan lukien,
- edistetään puhtaan teknologian siirtoa ehdokasvaltioihin,
- käydään laajaa vuoropuhelua ja vaihdetaan kokemuksia ehdokasvaltioiden kansallisten ja paikallisten viranomaisten kanssa kestävästä kehityksestä ja maiden ympäristöresurssien säilyttämisestä,
- tehdään ehdokasvaltioiden kansalaisyhteiskunnan, valtioista riippumattomien ympäristöjärjestöjen ja liike-elämän kanssa yhteistyötä, jolla edistetään kansalaisten tietoisuuden lisäämistä ja osallistumista,
- kannustetaan kansainvälisiä rahoituslaitoksia ja yksityistä sektoria tukemaan yhteisön ympäristöalan säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista ehdokasvaltioissa sekä kiinnittämään asianmukaista huomiota ympäristönäkökohtien huomioon ottamiseen taloudellisessa toiminnassa.

6. Ohjelmalla edistetään

- Euroopan unionin myönteistä ja rakentavaa asemaa maailmanlaajuisen ympäristönsuojelun ja kestävä kehityksen alan johtavana kumppanina,
- ympäristöalan ja kestävä kehityksen maailmanlaajuisen kumppanuuden kehittämistä,
- ympäristönäkökohtien ja -tavoitteiden yhdentämistä kaikkiin näkökulmiin yhteisön ulkosuhteissa.

3 artikla

Strateginen lähestymistapa ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi

Tässä ohjelmassa asetettuihin päämääriin ja tavoitteisiin pyritään muun muassa seuraavin tavoin:

1. Luodaan uutta yhteisön lainsäädäntöä ja muutetaan tarvittaessa nykyistä lainsäädäntöä.
2. Edistetään yhteisön ympäristölainsäädännön tehokkaampaa voimaansaattamista ja täytäntöönpanoa, tämän rajoittamatta komission oikeutta käynnistää jäsenyysvelvoitteiden laiminlyöntiä koskevia menettelyjä. Tätä varten on
  - toteutettava enemmän toimia, joilla tehostetaan ympäristönsuojelua koskevien yhteisön sääntöjen noudattamista ja puututaan ympäristölainsäädännön rikkomiseen,
  - parannettava jäsenvaltioiden lupa-, tarkastus-, seuranta- ja täytäntöönpanomenettelyjä,
  - tarkasteltava järjestelmällisemmin ympäristölainsäädännön soveltamista jäsenvaltioissa,
  - parannettava voimaansaattamisen parhaita käytäntöjä koskevaa tietojenvaihtoa, mukaan lukien tietojenvaihto Euroopan unionin ympäristölainsäädännön voimaansaattamista ja täytäntöönpanoa varten luodun verkon (IMPEL) kautta sen tehtävän mukaisesti,
  - **toteutettava ympäristöriskosten torjumiseen tähtäviä toimia.**
3. Ympäristönsuojeluvaatimukset on yhdennettävä entistä paremmin yhteisön politiikkojen ja toimien valmisteluun, määrittelyyn ja toteuttamiseen eri politiikan aloilla. Eri aloilla tarvitaan lisäponnisteluja, mukaan lukien niiden nimenomaisten ympäristötavoitteiden, erityistavoitteiden, aikataulujen ja indikaattoreiden huomioon ottaminen. Tätä varten on
  - varmistettava, että neuvoston eri aloilla laatimat ympäristönäkökohtien yhdentämistä koskevat strategiat toteutetaan käytännössä ja että ne myötävaikuttavat ohjelman ympäristöpäämäärien ja -tavoitteiden toteuttamiseen,

Torstai 17. tammikuuta 2002

- tarkasteltava ennen talous- ja sosiaalialan toimien hyväksymistä, myötävaikuttavatko kyseiset toimet ohjelman yleis- ja erityistavoitteisiin sekä aikatauluun ja ovatko ne johdonmukaisia ohjelman kanssa,
- luotava yhteisön toimielimissä asianmukaiset sisäiset järjestelmät sen varmistamiseksi, että ympäristönäkökohdat otetaan kattavasti huomioon komission aloitteissa, pitäen kuitenkin samalla täysin mielessä, että on tarpeen edistää avoimuutta ja tiedon julkista saatavuutta,
- varmistettava säännöllinen seuranta asianmukaisten, mahdollisuuksien mukaan kullekin alalle yhteisen metodologian perusteella laadittujen indikaattorien avulla ja raportoitava alakohtaisesta sisällyttämisprosessista,
- yhdennettävä ympäristökriteerit entistä paremmin yhteisön rahoitusohjelmiin, sen kuitenkaan vaikuttamatta nykyisiin ohjelmiin,
- hyödynnettävä ja toteutettava ympäristövaikutusten arviointi sekä strateginen ympäristöarviointi tehokkaasti ja kokonaisvaltaisesti,
- otettava ohjelman tavoitteet paremmin huomioon yhteisön rahoitusvälineiden tulevissa rahoitusnäkymien tarkistuksissa.

4. Edistetään kestäviä tuotantomenetelmiä ja kulutusmalleja toteuttamalla tehokkaasti edellä 2 artiklassa esitettyjä periaatteita, jotta sekä kielteiset että myönteiset ympäristövaikutukset voidaan ottaa huomioon hinnoissa käyttäen erilaisia markkinaperusteisia ja taloudellisia ohjauskeinoja. Tätä varten on muun muassa

- **laadittava 31 päivään joulukuuta 2003 mennessä luettelo perusteista, jotka mahdollistavat ympäristöhaittoja aiheuttavien tukien yksilöimisen, jotta voidaan laatia ehdotuksia haitallisimpien tukien asteittaiseksi poistamiseksi,**
- tutkittava ympäristötehokkuuden kannalta markkinaehtoisesti kaupattavia ympäristölupia yleisenä välineenä ja päästökauppaa niiden käytön edistämiseksi ja toteuttamiseksi silloin, kun se on mahdollista,
- edistettävä **ja kannustettava** fiskaalisten keinojen, kuten ympäristöön liittyvien verojen ja kannustimien käyttöä **asianmukaisella ja mieluiten yhteisön tasolla,**
- edistettävä ympäristönsuojeluvälineiden yhdenmukaistamista standardointitoimintaan.

5. Parannetaan yhteistyötä ja kumppanuutta yritysten ja niitä edustavien elinten kanssa ja otetaan tarvittaessa mukaan myös työmarkkinaosapuolet, kuluttajat ja kuluttajajärjestöt yritysten ympäristönsuojelun tason parantamiseksi ja pitäen päämääränä kestäviä tuotantomalleja. Tätä varten on

- edistettävä ohjelmassa kauttaaltaan yhdennettyä tuotepolitiikkaa, jolla kannustetaan ottamaan ympäristövaatimukset huomioon tuotteiden koko elinkaaren ajan, sekä ekologisesti kestävien prosessien ja tuotteiden laajempaa käyttöä,
- edistettävä yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS)⁽¹⁾ laajempaa käyttöönottoa ja kehitettävä lisäksi aloitteita, joilla rohkaistaan yrityksiä julkaisemaan tarkkoja ja riippumattomien tarkastajien tarkastamia ympäristön suojelun ja kestävä kehityksen tasoa koskevia raportteja,
- laadittava ohjelma, jolla autetaan yrityksiä noudattamaan määräyksiä ja jossa annetaan erityistä apua pienille ja keskisuurille yrityksille,
- edistettävä sellaisten järjestelmien käyttöönottoa, joilla palkitaan ekologisesti kestäväällä tavalla toimivia yrityksiä,

(¹) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 761/2001, annettu 19 päivänä maaliskuuta 2001, organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) (EYVL L 114, 24.4.2001, s. 1).

Torstai 17. tammikuuta 2002

- edistettävä tuotekehittelyä markkinoiden ekologisen kestävyuden parantamiseksi, muun muassa LIFE-ohjelman⁽¹⁾ tulosten levittämistä tehostamalla,
  - edistettävä vapaaehtoisia sitoumuksia tai sopimuksia, joilla pyritään selkeisiin ympäristötavoitteisiin, ja myös määrättävä menettelyistä siltä varalta, ettei sitoumuksia noudateta.
6. Edesautetaan sitä, että yksittäiset kuluttajat, yritykset ja julkisyhteisöt ostajina tietävät enemmän prosessien ja tuotteiden ympäristövaikutuksista kestävien kulutusmallien toteutumiseksi. Tätä varten on
- edistettävä sellaisten ympäristömerkkien ja muussa muodossa olevien ympäristötietojen ja pakkausmerkintöjen käyttöönottoa, joiden avulla kuluttajat voivat vertailla samantyyppisten tuotteiden ekologista kestävyyttä,
  - edistettävä luotettavien omaehtoisten ympäristövaihtamien käyttöä sekä estettävä harhaanjohtavien väittämien käyttöä,
  - edistettävä ekologisesti kestävien julkisten hankintojen politiikkaa, joka mahdollistaa ympäristöominaisuuksien huomioon ottamisen ja koko elinkaaren aikaisten, myös tuotantovaiheen ympäristövaikutusten mahdollisen yhdentämisen hankintamenettelyihin samalla, kun noudatetaan yhteisön kilpailu- ja sisämarkkinasääntöjä sekä parhaita käytäntöjä koskevia ohjeita, ja aloitettava julkisten hankintojen tarkastelu Euroopan yhteisön toimielimissä ekologisen kestävyuden kannalta.
7. Tuetaan ympäristönäkökohtien yhdentämistä rahoitusalaan. Tätä varten on
- harkittava rahoitusosalalla toteutettavaa vapaaehtoisuuteen perustuvaa aloitetta, johon sisältyisivät muun muassa ohjeet ympäristökustannustekijöitä koskevan tiedon sisällyttämisestä yritysten vuosittaisiin tilinpäätöksiin sekä jäsenvaltioiden välinen tiedonvaihto parhaista käytännöistä,
  - kehotettava Euroopan investointipankkia yhdentämään ympäristötavoitteet ja -näkökohdat entistä tehokkaammin lainanantonsa erityisesti ehdokasvaltioiden kestävä kehityksen tukemiseksi,
  - edistettävä ympäristötavoitteiden ja -näkökohtien yhdentämistä muiden rahoituslaitosten, kuten Euroopan kehitys- ja jälleenrakennuspankin, toimintaan.
8. Perustetaan ympäristövahinkovastuuta koskeva yhteisön järjestelmä. Tämä edellyttää muun muassa *ympäristövahinkovastuuta koskevaa lainsäädäntöä*.
9. Tehostetaan yhteistyötä ja kumppanuutta kuluttajaryhmien ja valtioista riippumattomien järjestöjen kanssa ja lisätään Euroopan kansalaisten tietämystä ympäristöasioista ja heidän osallistumistaan niihin. Tätä varten on
- varmistettava tiedon saanti, osallistumisoikeus sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus siten, että yhteisö ja jäsenvaltiot ratifioivat varhaisessa vaiheessa Århusin yleissopimuksen⁽²⁾,
  - tuettava sellaisen tiedon saattamista kansalaisten ulottuville, joka koskee ympäristön tilaa ja kehitystä suhteessa sosiaalisiin, taloudellisiin ja terveyttä koskeviin suuntauksiin,
  - lisättävä yleisesti ympäristötietoisuutta,
  - laadittava vuoropuheluprosessissa yleiset säännöt ja periaatteet ympäristöasioiden hyvälle hallintotavalle.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1655/2000, annettu 17 päivänä heinäkuuta 2000, ympäristöalan rahoitusvälineestä (LIFE) (EYVL L 192, 28.7.2000, s. 1).

⁽²⁾ Tiedon saantia, kansalaisten osallistumisoikeutta sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskeva yleissopimus, Århus 25 päivänä kesäkuuta 1998.

Torstai 17. tammikuuta 2002

10. Kannustetaan ja edistetään tehokasta ja kestävästä maan ja merien käyttöä ja hallinnointia, jossa otetaan huomioon ympäristönäkökohdat. Tätä varten on toissijaisuusperiaatetta täysin noudattaen
- edistettävä kestävästä maankäytön suunnitteluun liittyviä parhaita käytäntöjä ottaen huomioon alueelliset erityisolosuhteet ja kiinnittäen erityistä huomiota rannikkoalueiden yhdenmuetä käyttöä ja hoitoa koskevaan ohjelmaan,
  - edistettävä kaupunki-, meri-, rannikko- ja vuoristoalueisiin, kosteikkoihin ja muihin herkkiin alueisiin liittyviä parhaita käytäntöjä ja tuettava verkostoja, jotka edistävät niiden kestävästä kehityksestä saatavien kokemusten vaihtoa,
  - lisättävä voimavaroja ja tehostettava sekä laajennettava mahdollisuuksia toteuttaa maatalouden ympäristötoimenpiteitä osana yhteistä maatalouspolitiikkaa,
  - kannustettava jäsenvaltioita tarkastelemaan aluesuunnittelun käyttämistä välineenä, jolla parannetaan kansalaisten ympäristön suojelua ja edistettävä kokemusten vaihtoa kestävästä aluekehityksestä erityisesti kaupunki- ja muilla tiheästi asutuilla alueilla.

4 artikla

Aihekohtaiset strategiat

1. Jäljempänä 5 ja 8 artikloissa tarkoitettuihin toimiin kuuluu aihekohtaisten strategioiden kehittäminen ja nykyisten strategioiden arviointi laaja-alaista lähestymistapaa edellyttävien ensisijaisten ympäristö-ongelmien osalta. Strategioissa olisi määritettävä ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi vaadittavat ehdotukset ja niiden hyväksymismenettelyt. **Strategiat ovat perustamissopimuksen 251 artiklassa tarkoitettun yhteispäätösmenettelyn mukaisesti tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen muodossa.**
2. Aihekohtaisiin strategioihin voidaan sisällyttää 3 ja 9 artiklassa tarkoitettuja lähestymistapoja ja asiaankuuluvia laadullisia ja määrällisiä tavoitteita ja aikatauluja, joiden avulla suunniteltuja toimenpiteitä voidaan mitata ja arvioida.
3. Aihekohtaisia strategioita olisi kehitettävä ja toteutettava läheisessä yhteistyössä asiaankuuluvien osapuolten kanssa, kuten valtioista riippumattomat järjestöt, teollisuuden edustajat, työmarkkinaosapuolet ja viranomaiset, ja kuullen tässä yhteydessä tarvittaessa ehdokasvaltioita.
4. Aihekohtaisten strategioiden olisi oltava valmiit toteutettaviksi viimeistään **kolmen** vuoden kuluttua ohjelman hyväksymisestä. **Aihekohtaisten strategioiden toteuttaminen on sisällytettävä välikertomukseen, jossa komissio arvioi ohjelman toteuttamisen edistymistä.**
5. Komissio raportoi vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle strategioiden kehittämisen ja toteuttamisen edistymisestä sekä niiden tehokkuudesta.

5 artikla

Ilmastonmuutoksen pysäyttämistä koskevat tavoitteet ja ensisijaiset toimet

1. Edellä 2 artiklassa esitettyihin päämääriin olisi pyrittävä seuraavilla tavoitteilla:
  - ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan ratifiointi ja voimaantulo vuoteen 2002 mennessä ja pääseminen Kioton sitoumusten mukaiseen 8 prosentin päästöjen vähennykseen verrattuna vuoden 1990 tasoon vuosiin 2008–2012 mennessä koko Euroopan yhteisössä 16. ja 17. kesäkuuta 1998 annetuissa neuvoston päätelmissä kunkin jäsenvaltion antaman sitoumuksen mukaisesti,
  - todennettavissa olevan edistyksen saavuttaminen Kioton pöytäkirjan sitoumusten täyttämiseksi vuoteen 2005 mennessä,

Torstai 17. tammikuuta 2002

- uskottavan neuvotteluaseman luominen yhteisölle, jotta se voi edistää kansainväliseen sopimukseen pääsemistä tiukemmista vähennystavoitteista Kioton pöytäkirjan toisella sitoumuskaudella. Sopimuksella pyritään vähentämään päästöjä merkittävästi (**1 prosentti vuodessa vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 tasoon verrattuna**) ja otetaan huomioon se, että on tarpeen edetä kohti kasvihuonekaasupäästöjen tasapuolista jakautumista maailmanlaajuisesti.
2. Näihin tavoitteisiin pyritään muun muassa seuraavien ensisijaisten toimien avulla:
- i) Kansainväliset ilmastoa koskevat *sitoumukset*, Kioton pöytäkirja mukaan lukien, pannaan täytäntöön siten, että
- a) tutkitaan Euroopan ilmastomuutosohjelman tuloksia ja otetaan tarvittaessa käyttöön sen perusteella tehokkaita yhteistä ja yhteensovitettuja politiikkoja ja toimia eri aloja varten jäsenvaltioiden kansallisia toimia täydentäen,
- b) pyritään luomaan yhteisön puitteet tehokkaan CO₂-päästöjen päästökauppajärjestelmän kehittämiseksi, jota voidaan laajentaa koskemaan myös muita kasvihuonekaasuja,
- c) parannetaan kasvihuonekaasujen seuranta- ja jäsenvaltioiden sisäisten rasiitteiden jakamista koskevan sopimuksen puitteissa tekemien sitoumusten edistymisen seuranta-
- ii) Vähennetään energia-alan kasvihuonekaasupäästöjä siten, että
- a) kartoitetaan ja tarkistetaan mahdollisimman pian tuet, jotka toimivat tehokkaan ja kestäväen energian käytön vastaisesti, jotta ne voitaisiin vähitellen poistaa,
- b) kannustetaan siirtymistä uusiutuvien ja hiilisisällöltään alhaisempien fossiilisten polttoaineiden käyttöön energiantuotannossa,
- c) edistetään uusiutuvien energialähteiden käyttöä esimerkiksi kannustimien avulla ja myös paikallisesti, jotta voidaan saavuttaa ohjeellinen tavoite, joka on 12 prosenttia energian kokonaiskäytöstä vuoteen 2010 mennessä,
- d) otetaan käyttöön kannustimia sähkön ja lämmön yhteistuotannon lisäämiseksi ja sellaisten toimenpiteiden toteuttamiseksi, joilla pyritään kaksinkertaistamaan sähkön ja lämmön yhteistuotannon osuus koko yhteisössä 18 prosenttiin sähkön kokonaisbruttotuotannosta,
- e) ehkäistään ja vähennetään energian tuotannosta ja jakelusta aiheutuvia metaanipäästöjä,
- f) edistetään energiatehokkuutta;
- iii) Vähennetään liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä siten, että
- a) määritetään ja toteutetaan erityisiä toimia lentoliikenteestä aiheutuvien kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi, mikäli tällaisista toimista ei sovita Kansainvälisessä siviili-ilmailujärjestössä (ICAO) vuoteen 2002 mennessä,
- b) määritetään ja toteutetaan erityisiä toimia meriliikenteessä käytettävistä polttoaineista aiheutuvien kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi, mikäli tällaisista toimista ei sovita Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä (IMO) vuoteen 2003 mennessä,
- c) tuetaan siirtymistä tehokkaampiin ja puhtaampiin liikennemuotoihin sekä parannetaan organisaatioita ja logistiikkaa,
- d) **ensimmäisenä vaiheena vakautetaan liikenteen CO₂-päästöt vuosiin 2008–2012 mennessä EU:ta koskevan kahdeksan prosentin vähentämistavoitteen yhteydessä,**
- e) määritetään ja toteutetaan erityisiä **lainsäädännöllisiä lisätoimia** moottoriajoneuvoista aiheutuvien kasvihuonekaasupäästöjen, myös N₂O-päästöjen, vähentämiseksi,
- f) edistetään vaihtoehtoisten polttoaineiden **ja vähän polttoainetta kuluttavien ajoneuvojen** kehitystä ja käyttöä päämääränä merkittävästi ja jatkuvasti lisätä **niiden osuutta,**
- g) edistetään toimenpiteitä, joilla ympäristökustannukset otetaan kokonaisuudessaan huomioon liikenteen hinnoissa,
- h) puretaan taloudellisen kasvun ja liikenteen kysynnän välinen yhteys tavoitteena vähentää ympäristövaikutuksia;

Torstai 17. tammikuuta 2002

- iv) Vähennetään teollisen tuotannon kasvihuonekaasupäästöjä siten, että
- edistetään ekologisesti tehokkaita käytäntöjä ja tekniikoita teollisuudessa,
  - kehitetään tapoja auttaa pieniä ja keskisuuria yrityksiä sopeutumaan, innovoimaan ja parantamaan suorituskykyä,
  - kannustetaan kehittämään ympäristön kannalta kestävämpiä ja teknisesti toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja, joiden tarkoituksena on vähentää päästöjä lopettamalla teollisesti fluorattujen kaasujen, fluorattujen hiilivetyjen (HFC), perhalogenoitujen fluorihiihivetyjen (PFC) ja rikkiheksafluoridien (SF₆) tuotanto asteittain sikäli kuin se on mahdollista ja toteuttamiskelpoista ja vähentämällä niiden käyttöä; **laaditaan yhteisön toimia teollisuudesta peräisin olevien kasvihuonekaasujen (HFC, PFC, SF₆) vähentämiseksi;**
- v) Vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä muilla aloilla siten, että
- edistetään erityisesti lämmittämisen, ilmastoinnin ja lämpimän veden käytön energiatehokkuutta rakennusten suunnittelussa,
  - otetaan muiden ympäristöön liittyvien seikkojen ohella huomioon tarve vähentää kasvihuonekaasupäästöjä yhteisessä maatalouspolitiikassa ja yhteisön jätehuoltostrategiassa;
- vi) käytetään muita asianmukaisia välineitä, kuten
- edistetään fiskaalisten toimenpiteiden käyttöä, myös oikein ajoitettuja asianmukaisia yhteisön energiaverotuspuitteita, jotta voidaan siirtyä tehokkaampaan energiankäyttöön, puhtaampaan energiaan ja liikenteeseen ja edistää teknologista innovaatiota,
  - edistetään kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevien ympäristösopimusten tekemistä teollisuuden alojen kanssa,
  - varmistetaan, että ilmastonmuutos säilyy merkittävänä aiheena yhteisön tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen politiikassa sekä kansallisissa tutkimusohjelmissa.
3. Ilmastonmuutoksen lieventämisen lisäksi yhteisön pitäisi valmistella toimenpiteitä, joilla pyritään sopeutumaan ilmastonmuutoksen seurauksiin. Tähän pyritään seuraavilla tavoilla:
- tarkistetaan yhteisön politiikkoja, erityisesti niitä, jotka ovat ilmastonmuutoksen kannalta merkittäviä, jotta sopeutuminen otetaan riittävästi huomioon investointipäätöksissä,
  - edistetään ilmaston alueellista mallintamista ja arviointia, jotta voidaan laatia alueellisia sopeutumistoimenpiteitä, kuten vesivarojen hoitoa, biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä sekä aavikoitumisen ja tulvien estämistä sekä tukea kansalaisten ja yritysten tietoisuuden lisäämistä.
4. On huolehdittava siitä, että ilmastohaaste otetaan huomioon yhteisön laajentumisessa. Tämä edellyttää, että ehdokasvaltioiden kanssa toteutetaan muun muassa seuraavia toimia:
- tuetaan voimavarojen kehittämistä kansallisten toimenpiteiden soveltamiseksi Kioton mekanismien käyttöä varten sekä raportoinnin ja päästövalvonnan parantamista,
  - tuetaan kestävyuden parantamista liikenne- ja energia-alalla,
  - varmistetaan, että yhteistyötä ehdokasvaltioiden kanssa ilmastonmuutosasioissa lujitetaan edelleen.
5. Ilmastonmuutoksen torjunta on erottamaton osa Euroopan unionin ulkosuhteita koskevaa politiikkaa ja myös yksi unionin kestävä kehityksen politiikan painopistealueista. Tämä edellyttää yhteisöltä ja sen jäsenvaltioilta samansuuntaisia ja yhteensovitettuja pyrkimyksiä, joiden tarkoituksena on
- kehittää voimavaroja kehitysmaiden ja siirtymätalousmaiden auttamiseksi esimerkiksi tukemalla Kioton pöytäkirjassa mainittuja puhtaan kehityksen mekanismiin (CDM) liittyviä hankkeita ja yhteis-toteutusta (II),

Torstai 17. tammikuuta 2002

- vastata teknologian siirtoon liittyviin tarpeisiin,
- auttaa vastaamaan ilmastonmuutokseen sopeutumisen haasteisiin asianomaisissa maissa.

6 artikla

Luonnonsuojelua ja biologista monimuotoisuutta koskevat tavoitteet ja ensisijaiset toimet

1. Edellä 2 artiklassa esitettyihin päämääriin olisi pyrittävä seuraavin tavoittein:
  - pysäytetään biologisen monimuotoisuuden heikkeneminen pyrkien saavuttamaan tämä tavoite vuoteen 2010 mennessä muun muassa ehkäisemällä ja lieventämällä vieraista tulokaslajeista ja genotyypeistä aiheutuvia vaikutuksia,
  - suojellaan luontoa ja biologista monimuotoisuutta haitalliselta saastumiselta ja ennallistetaan niitä tarvittaessa,
  - säilytetään meriympäristöä, rannikkoja ja kosteikkoja, ennallistetaan niitä tarvittaessa ja käytetään niitä kestäväällä tavalla,
  - säilytetään alueita, joilla huomattava maisema-arvo, myös viljeltyjä ja herkkiä alueita, ja ennallistetaan niitä tarvittaessa,
  - säilytetään lajeja ja elinympäristöjä kiinnittäen erityisesti huomiota elinympäristöjen pirstoutumisen ehkäisemiseen,
  - edistetään kestävää maaperän käyttöä kiinnittäen erityisesti huomiota eroosion, rappeutumisen, saastumisen sekä aavikoitumisen ehkäisemiseen.
2. Näihin tavoitteisiin pyritään jäljempänä esitettyjen ensisijaisten toimien avulla ottaen huomioon toissijaisuusperiaate ja voimassa olevat maailmanlaajuiset ja alueelliset yleissopimukset ja strategiat sekä asiaan liittyvien yhteisön säännösten täysimääräinen täytäntöönpano. Biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen⁽¹⁾ mukaista ekosysteemiin perustuvaa lähestymistapaa olisi noudatettava aina kun se on tarpeen.
  - a) Biologinen monimuotoisuus
    - huolehditaan biologista monimuotoisuutta koskevan yhteisön strategian ja asiaa koskevien toimintasuunnitelmien toteuttamisesta ja edistetään niiden valvontaa ja arviointia muun muassa tietojen keräämiseen tarkoitetun ohjelman avulla, kehittämällä asianmukaisia indikaattoreita sekä edistämällä parhaiden käytettävissä olevien tekniikoiden ja parhaiden ympäristökäytäntöjen käyttöä;
    - tuetaan biologista monimuotoisuutta, perintöainesta, ekosysteemejä sekä vuorovaikutusta ihmisen toimien kanssa koskevaa tutkimusta;
    - pohditaan, millä toimenpiteillä voitaisiin edistää biologisen monimuotoisuuden kannalta kestävää käyttöä, kestävää tuotantoa ja kestäviä investointeja;
    - edistetään uhanalaisten lajien johdonmukaista arviointia ja lisätutkimusta sekä uhanalaisia lajeja koskevaa yhteistyötä;
    - edistetään maailmanlaajuisesti perintöaineksen hyödyntämisestä saatavan hyödyn oikeudenmukaista ja tasapuolista jakamista biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen kolmansista maista peräisin olevan perintöaineksen käyttöoikeutta koskevan 15 artiklan täytäntöönpanemiseksi;
    - kehitetään toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ehkäistä ja valvoa vieraiden tulokaslajien, myös vieraiden genotyyppien, leviämistä;
    - luodaan Natura 2000 -verkosto ja otetaan käyttöön tarvittavat tekniset ja rahoitusvälineet sekä toimenpiteet, joita vaaditaan sen täysimääräistä täytäntöönpanoa varten ja sellaisten lajien suojelua varten Natura 2000:n alueiden ulkopuolella, joita suojellaan luontotyypeistä ja linnuista annettujen direktiivien nojalla;
    - edistetään Natura 2000 -verkoston laajentamista ehdokasvaltioihin;

(¹) EYVL L 309, 13.12.1993, s. 1.

Torstai 17. tammikuuta 2002

- b) onnettomuudet ja katastrofit
- edistetään onnettomuuksiin ja luonnonmullistuksiin liittyvien jäsenvaltioiden toimien koordinointia yhteisössä esimerkiksi luomalla verkosto ennaltaehkäisyyn tarkoitettuja käytäntöjä ja välineitä koskevan tiedon vaihtoon;
  - kehitetään lisätoimenpiteitä, joilla voidaan torjua erityisesti putkikuljetuksista, kaivostoiminnasta ja vaarallisten aineiden merikuljetuksista aiheutuvien suuronnettomuuksien vaaroja, sekä kaivosjätteitä koskevia toimenpiteitä;
- c) laaditaan maaperän suojelua koskeva aihekohtainen strategia, jossa tarkastellaan muun muassa saastumista, eroosiota, aavikoitumista, maaperän huonontumista, maanottoa sekä hydrogeologisia riskejä ottaen huomioon alueellinen monimuotoisuus, muun muassa vuoristoalueiden ja kuivien alueiden erityispiirteet;
- d) edistetään kaivannaisteollisuuden kestävästä hoitoa sen ympäristövaikutusten vähentämiseksi;
- e) edistetään maisema-arvojen säilyttämisen ja ennallistamisen yhdistämistä muihin politiikkoihin, myös matkailuun, asianmukaiset kansainväliset välineet huomioon ottaen;
- f) edistetään biologiseen monimuotoisuuteen liittyvien näkökohtien yhdistämistä maatalouspolitiikkoihin sekä maaseutualueiden kestävästä kehityksestä, monialayrittämisestä ja kestävästä maataloudesta seuraavasti:
- edistetään yhteisen maatalouspolitiikan ja muiden poliittisten toimenpiteiden nykyisten mahdollisuuksien täysimääräistä hyödyntämistä;
  - edistetään yhteisen maatalouspolitiikan tulevissa tarkistuksissa ympäristön kannalta vastuullisempaa maataloutta, mukaan lukien tarvittaessa laajaperäisemmät tuotantomenetelmät, integroidut viljelymenetelmät, luonnonmukainen maatalous ja maatalouden biologinen monimuotoisuus, ottaen huomioon tarvittava tasapainoinen lähestymistapa maaseutuyhteisöjen monialaisiin tehtäviin;
- g) edistetään merten kestävästä käytöstä sekä meren ekosysteemien, myös merenpohja-, suisto- sekä rannikkoalueiden, säilyttämistä kiinnittäen erityistä huomiota biologisen monimuotoisuuden kannalta arvokkaisiin kohteisiin:
- edistämällä ympäristönäkökohtien entistä laajempaa yhdistämistä yhteiseen kalastuspolitiikkaan sen tarkistamisen yhteydessä vuonna 2002;
  - laatimalla meriympäristön suojelua ja säilyttämistä koskeva aihekohtainen strategia, jossa otetaan huomioon muun muassa meriyleissopimusten ehdot ja täytäntöönpanovelvoitteet sekä tarve vähentää meriliikenteen sekä muun merellä ja maalla toteutettavan toiminnan päästöjä ja vaikutuksia;
  - edistämällä rannikkoalueiden yhdennettyä käyttöä ja hoitoa;
  - edistämällä edelleen merialueiden suojelua, erityisesti Natura 2000 -verkoston ja muiden soveltuvien yhteisövälineiden avulla;
- h) toteutetaan ja kehitetään edelleen metsiä koskevia strategioita ja toimenpiteitä Euroopan unionin metsästrategian mukaisesti toissijaisuusperiaate ja biologista monimuotoisuutta koskevat näkökohdat huomioon ottaen seuraavasti:
- parannetaan sellaisia yhteisön nykyisiä toimenpiteitä, joilla suojellaan metsiä, ja toteutetaan kestävä metsänhoitoa muun muassa kansallisten metsäohjelmien avulla yhdessä maaseudun kehittämissuunnitelmien kanssa painottaen aiempaa enemmän metsien moninaisten tehtävien seuranta Euroopan metsien suojelua käsitelleen ministerikokouksen ja Yhdistyneiden Kansakuntien metsäfoorumin, biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen ja muiden foorumeiden suositusten mukaisesti;
  - edistetään kaikkien metsätalouden toiminta-alojen, yksityinen sektori mukaan lukien, sekä kaikkien metsätalouskysymyksissä osapuolina olevien välistä tehokasta koordinointia;

Torstai 17. tammikuuta 2002

- kannustetaan kestäväällä tavalla tuotetun puun markkinaosuuden kasvua muun muassa edistämällä kestävänsä metsänhoidon sertifiointia ja edistämällä siihen liittyvien tuotteiden merkintää;
  - jatketaan yhteisön ja jäsenvaltioiden aktiivista osallistumista maailmanlaajuisten ja alueellisten päätöslauselmien täytäntöönpanoon sekä metsiin liittyviin keskusteluihin ja neuvotteluihin;
  - tarkastellaan mahdollisuutta toteuttaa aktiivisesti toimenpiteitä laittomasti kaadetun puun kaupan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi;
  - edistetään ilmastonmuutoksen vaikutusten huomioon ottamista metsätaloudessa.
- i) geneettisesti muunnetut organismit (GMO)
- kehitetään GMO:ien riskinarviointia, tunnistamista, merkintää ja jäljitettävyyttä koskevia määräyksiä ja menetelmiä terveys- ja ympäristövaikutusten tehokkaan seurannan ja valvonnan mahdollistamiseksi;
  - pyritään viipymättä ratifioimaan ja panemaan täytäntöön Cartagenaan bioturvallisuuspöytäkirja ja tuetaan sääntelyä varten tarvittavien rakennelmien luomista kolmansissa maissa antamalla tarvittaessa teknistä ja rahoitusapua.

7 artikla

Ympäristöä ja terveyttä sekä elämänlaatua koskevat tavoitteet ja ensisijaiset toimet

1. Edellä 2 artiklassa esitettyihin päämääriin olisi pyrittävä seuraavin tavoittein, joissa otetaan huomioon asiaa koskevat Maailman terveysjärjestön (WHO) standardit, ohjeet ja ohjelmat:
- lisätään ymmärrystä ympäristöön ja ihmisten terveyteen kohdistuvista uhista, jotta voidaan ryhtyä toimenpiteisiin niiden ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi;
  - myötävaikutetaan elämänlaadun parantamiseen kaupunkialueisiin keskittyvän yhtenäisen lähestymistavan avulla;
  - pyritään yhden sukupolven (2020) aikana siihen, että kemikaaleja tuotetaan ja käytetään ainoastaan siten, ettei niistä aiheudu merkittäviä kielteisiä terveys- ja ympäristövaikutuksia, tiedostaen, että nykyiset puutteet kemikaalien ominaisuuksia, käyttöä ja käytöstä poistamista sekä niille altistumista koskevassa tietämyksessä on saatava korjattua;
  - vaaralliset kemikaalit olisi korvattava turvallisimmilla kemikaaleilla tai turvallisemmilla vaihtoehtoisilla tekniikoilla, joissa ei käytetä kemikaaleja, ihmisille ja ympäristölle aiheutuvien riskien vähentämiseksi;
  - vähennetään torjunta-aineiden vaikutuksia ihmisten terveyteen ja ympäristöön sekä pyritään yleisesti torjunta-aineiden kestävämpään käyttöön sekä niiden käytön ja käytöstä aiheutuvien riskien huomattavaan vähentämiseen, täyttäen kuitenkin asianmukaisen kasvinsuojelun vaatimukset. Käytössä olevat torjunta-aineet, jotka ovat hitaasti hajoavia tai eliöstöön kertyviä tai myrkyllisiä tai joilla on muita ongelmallisia ominaisuuksia, olisi korvattava vaarattomammilla aineilla aina kun se on mahdollista;
  - varmistetaan, että pohja- ja pintavedet ovat laatusaltaan sellaisia, että niistä ei aiheudu merkittäviä vaikutuksia tai riskejä ihmisten terveydelle tai ympäristölle, ja varmistetaan, että vesivarojen käyttö on kestävää pitkällä aikavälillä;
  - saavutetaan sellainen ilmanlaatu, että siitä ei aiheudu merkittäviä kielteisiä vaikutuksia tai riskejä ihmisten terveydelle ja ympäristölle;
  - pienennetään huomattavasti niiden ihmisten määrää, jotka altistuvat säännöllisesti pitkäkestoiselle, erityisesti liikenteen aiheuttamalle tasaiselle melulle, jolla tieteellisten tutkimusten mukaan on haitallinen vaikutus ihmisten terveyteen, ja valmistellaan meludirektiivin käsittelyä seuraavaa vaihetta.

Torstai 17. tammikuuta 2002

2. Näihin tavoitteisiin pyritään seuraavien ensisijaisten toimien avulla:
- a) vahvistetaan yhteisön tutkimusohjelmia ja tieteellistä asiantuntemusta ja edistetään kansallisten tutkimusohjelmien kansainvälistä koordinoitua ympäristöä ja terveyttä koskevien tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi. Erityisesti
- kartoitetaan ja suositellaan ensisijaiset tutkimus- ja toiminta-alat, joihin kuuluvat muun muassa sähkömagneettisista lähteistä peräisin olevan saasteen mahdolliset terveysriskit, sekä kiinnitetään erityistä huomiota eläinkokeille vaihtoehtoisten menetelmien kehittelyyn ja validointiin erityisesti kemikaalien turvallisuuden alalla;
  - määritellään ja kehitetään terveyteen ja ympäristöön liittyviä indikaattoreita;
  - arvioidaan uudelleen, kehitetään ja päivitetään nykyisiä terveysnormeja ja raja-arvoja ottaen tarvittaessa huomioon vaikutukset mahdollisesti haavoittuviin ryhmiin, esimerkiksi lapsiin ja vanhukseen, sekä eri pilaavien aineiden yhteisvaikutukset ja vastavuoroinen vaikutus;
  - tarkastellaan uusien ja syntyneissä olevien ongelmien kehittymistä sekä mahdollisuutta laatia niitä koskeva ennakkovaroitusjärjestelmä;
- b) kemikaalien osalta
- annetaan vastuu kaikkia kemikaaleja koskevan tiedon tuottamisesta (varmistamisvelvollisuus) ja niiden käytöstä aiheutuvien riskien arvioinnista, tuotteisiin sisältyvät riskit mukaan lukien, sekä hyödyntämisestä ja käytöstä poistamisesta valmistajille, maahantuojille ja jatkokäyttäjille;
  - kehitetään uusille ja käytössä oleville aineille, lukuun ottamatta hyvin pieninä annoksina käytettäviä kemiallisia aineita, vaiheittaiseen lähestymistapaan perustuva yhtenäinen testaus-, riskinarviointi- ja riskinhallintajärjestelmä, jonka testausmenetelmissä turvaututaan mahdollisimman vähän eläinkokeisiin ja kehitetään vaihtoehtoisia testausmenetelmiä;
  - huolehditaan siitä, että ongelmallisiin kemikaaleihin sovelletaan nopeutettuja riskinhallintamenettelyjä ja että erittäin ongelmallisia aineita, mukaan lukien syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset aineet, sekä aineita, joilla on hitaasti hajoavien orgaanisten yhdisteiden (POP) ominaisuuksia, käytetään vain perustelluissa ja tarkkaan määritellyissä tapauksissa ja että niiden käyttöön on saatava ennakolta lupa;
  - huolehditaan siitä, että kemikaalien riskinarvioinnin tulokset otetaan kaksinkertaisen työn välttämiseksi täysimääräisesti huomioon kaikilla niillä yhteisön lainsäädännön aloilla, joilla kemikaaleja säännellään;
  - laaditaan perusteet, joiden mukaan erittäin ongelmallisiin aineisiin sisällytetään hitaasti hajoavat, eliöihin kertyvät ja myrkylliset aineet sekä hyvin hitaasti hajoavat ja helposti eliöihin kertyvät aineet, ja harkitaan tunnettujen hormonitoimintaa häiritsevien aineiden lisäämistä, kun testausmenetelmistä ja perusteista on sovittu;
  - huolehditaan siitä, että asetettujen tavoitteiden edellyttämät pääasialliset toimenpiteet laaditaan niin nopeasti, että ne voivat tulla voimaan ennen väliarviointia;
  - huolehditaan siitä, että yhteisön kemikaalirekisterissä (REACH-rekisteri) oleva julkinen tieto on yleisön saatavilla,
- c) torjunta-aineiden osalta
- pannaan täysimääräisesti täytäntöön asiaa koskeva lainsäädäntö⁽¹⁾ ja tarkistetaan sen tehokkuus suojelemaan korkean tason varmistamiseksi sitä muutettaessa. Tähän tarkistukseen voi kuulua tarvittaessa vertaileva arviointi ja markkinoille saattamista koskevien yhteisön lupamenettelyjen kehittäminen

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 91/414/ETY, annettu 15 päivänä heinäkuuta 1991, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta (EYVL L 230, 19.8.1991, s. 1), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/49/EY (EYVL L 176, 29.6.2001, s. 61).

Torstai 17. tammikuuta 2002

- laaditaan torjunta-aineiden kestävästä käytöstä koskeva aihekohtainen strategia, jossa käsitellään
  - i) torjunta-aineiden käytöstä aiheutuvien terveys- ja ympäristövaarojen ja -riskien minimoimista;
  - ii) torjunta-aineiden käytön ja jakelun parempaa valvontaa;
  - iii) haitallisten tehoaineiden pitoisuuksien vähentämistä muun muassa korvaamalla vaarallisimmat niistä turvallisemmilla, myös muilla kuin kemiallisilla vaihtoehdoilla;
  - iv) kannustamista sellaisen viljelyn hyödyntämiseen, jossa käytetään vähän tai ei ollenkaan torjunta-aineita, lisäämällä käyttäjien tietoisuutta asiasta, edistämällä hyvien toimintatapojen noudattamista sekä edistämällä mahdollisten rahoitusvälineiden käytön tarkastelua;
  - v) strategian tavoitteiden täyttämiseksi saavutettua edistymistä koskevan avoimen raportointi- ja seurantajärjestelmän luomista ja siihen soveltuviin indikaattorien kehittämistä;
- d) kemikaalien ja torjunta-aineiden osalta
  - pyritään ratifioimaan nopeasti Rotterdamin yleissopimus kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä sekä Tukholman yleissopimus hitaasti hajoavista orgaanisista yhdisteistä (POP);
  - muutetaan tiettyjen vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista 23 päivänä heinäkuuta 1992 annettua neuvoston asetusta N:o (ETY) 2455/92⁽¹⁾ siten, että se on Rotterdamin yleissopimuksen mukainen; lisäksi parannetaan joitakin asetuksessa tarkoitettuja menettelyjä ja tietojen toimittamista kehitysmaille;
  - tuetaan kemikaalien ja torjunta-aineiden hallinnan parantamista kehitysmaissa ja ehdokasmaissa, vanhentuneiden torjunta-aineväestöjen hävittäminen mukaan luettuna, muun muassa tukemalla tällaiseen hävittämiseen tähtäviä hankkeita;
  - osallistutaan kansainvälisiin pyrkimyksiin kehittää strateginen lähestymistapa kansainväliseen kemikaalien hallintaan;
- e) vesivarojen kestävästä käytöstä ja veden korkean laadun osalta
  - varmistetaan pinta- ja pohjaveden suojelun korkea taso, ehkäistään saastumista ja edistetään vesivarojen kestävästä käytöstä;
  - pyritään vesipolitiikan puitedirektiivin⁽²⁾ täysimääräiseen täytäntöönpanoon siten, että tavoitteena on veden hyvä ekologinen, kemiallinen ja määrällinen tila sekä johdonmukainen ja kestävä vesihuolto;
  - kehitetään toimenpiteitä, joilla pyritään lopettamaan vaarallisten prioriteettiaineiden, päästöt ja hävikki vesipolitiikan puitedirektiivin mukaisesti;
  - varmistetaan uimavesien suojelun korkea taso, mikä käsittää myös uimavesidirektiivin⁽³⁾ tarkistamisen;
  - varmistetaan vesipolitiikan puitedirektiivissä ja muissa vesiensuojeludirektiiveissä käytettyjen käsitteiden ja lähestymistapojen huomioon ottaminen yhteisön muussa politiikassa;
- f) ilman laadun osalta 5 artiklassa tarkoitettujen liikenne-, teollisuus- ja energiasektorien toimenpiteiden kehittäminen ja täytäntöönpano olisi hoidettava siten, että toimenpiteet ovat yhteensopivia ilmanlaadun parantamistavoitteen kanssa ja edistävät sitä. Suunnitellut jatkotoimet ovat seuraavia:
  - parannetaan ilmanlaadun seuranta- ja arviointia, myös epäpuhtauslaskeumien osalta, sekä yleisölle tiedottamista, mukaan luettuna indikaattorien kehittäminen ja käyttö;

⁽¹⁾ EYVL L 251, 29.8.1992, s. 13, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 2247/98 (EYVL L 282, 20.10.1998, s. 12).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽³⁾ Neuvoston direktiivi 76/160/ETY, annettu 8 päivänä joulukuuta 1975, uimaveden laadusta (EYVL L 31, 5.2.1976, s. 1), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

Torstai 17. tammikuuta 2002

- laaditaan aihekohtainen strategia, jonka tarkoituksena on vahvistaa johdonmukaista ja yhtenäistä ilmansaasteita koskevaa politiikkaa ja joka kattaa painopisteet lisätoimia varten, tarkastellaan uudelleen ja ajantasaistetaan tarvittaessa ilmanlaatua koskevat normit ja päästöjen kansalliset enimmäismäärät siten, että pitkän aikavälin tavoitteena pyritään siihen, ettei kriittisiä kuormituksia ja tasoja ylitetä, sekä kehitetään parempia järjestelmiä tietojen keruuta, mallintamista ja ennustamista varten;
  - toteutetaan tarkoituksenmukaisia alailmakehän otsonia ja hiukkasia koskevia toimenpiteitä;
  - tarkastellaan sisäilman laatua ja sen vaikutusta ihmisen terveyteen ja tehdään tarvittaessa suosituksia tuleviksi toimenpiteiksi;
  - otetaan johtava asema otsonikerrosta heikentäviä aineita koskevasta Montrealin pöytäkirjasta käytävissä neuvotteluissa sekä sen täytäntöönpanossa;
  - otetaan johtava asema neuvotteluissa, joiden tarkoituksena on myötävaikuttaa ilman puhdistumiseen Euroopassa, ja vahvistetaan yhteyksiä ja vuorovaikutusta tähän pyrkivissä kansainvälisissä prosesseissa;
  - kehitetään edelleen erityisiä yhteisön välineitä, joilla pyritään vähentämään asianomaisista lähteistä peräisin olevia päästöjä;
- g) melun osalta
- täydennetään ja kehitetään edelleen toimenpiteitä, mukaan lukien tarkoituksenmukaiset tyyppi-hyväksyntämenettelyt palveluista ja tuotteista, erityisesti moottoriajoneuvoista peräisin olevien melupäästöjen osalta, mukaan lukien toimenpiteet renkaan ja tienpinnan välisestä kosketuksesta aiheutuvan melun vähentämiseksi liikenneturvallisuutta vaarantamatta, sekä rautatieajoneuvoista, ilma-aluksista ja kiinteistä koneista;
  - kehitetään ja toteutetaan keinoja lieventää liikennemelua tarvittaessa esimerkiksi vähentämällä kuljetustarpeita, siirtymällä vähemmän melua aiheuttaviin liikennemuotoihin sekä edistämällä teknisiä toimenpiteitä ja kestäväää liikennesuunnittelua.
- h) kaupunkiympäristön osalta
- edistetään aihekohtaisella strategialla **yhtenäistä laaja-alaista lähestymistapaa kaikessa yhteisön politiikassa ja taataan kaupunkiympäristön laatu ottaen huomioon** edistyminen nykyisen yhteistyöjärjestelmän⁽¹⁾ toteuttamisessa, sitä tarvittaessa tarkistaen **niin, että samalla** käsitellään:
    - Agenda 21 -paikallishjelman edistämistä;
    - **kasvavien liikennemäärien hallintaa sekä lisääntyvien kuljetusten ja bruttokansantuotteen kasvun välisen yhteyden poistamista;**
    - tarvetta kasvattaa julkisen liikenteen, rautatie- ja sisävesiliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn osuutta;
    - tarvetta edistää vähäpäästöisten ajoneuvojen käyttöä julkisessa liikenteessä;
    - kaupunkiympäristöindikaattoreiden harkitsemista.

8 artikla

Luonnonvarojen ja jätteiden kestäväää käyttöä sekä jätehuoltoa ja luonnonvarojen hoitoa koskevat tavoitteet ja ensisijaiset toimet

1. Edellä 2 artiklassa esitettyihin päämääriin olisi pyrittävä seuraavin tavoittein:
  - pyritään varmistamaan, että luonnonvarojen käyttö ja niihin liittyvät vaikutukset eivät ylitä ympäristön kantokykyä, ja katkaistaan talouskasvun ja luonnonvarojen käytön väliset yhteydet. Tässä yhteydessä palautetaan mieliin ohjeellinen tavoite, jonka mukaan uusiutuvien energialähteiden osuus yhteisön sähköntuotannosta olisi 22 prosenttia vuoteen 2010 mennessä tarkoituksena tehostaa huomattavasti luonnonvarojen ja energian käyttöä;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1411/2001/EY, tehty 27 päivänä kesäkuuta 2001, kaupunkien kestäväää kehitystä edistävästä yhteisön yhteistyöjärjestelmästä (EYVL L 191, 13.7.2001, s. 1).

Torstai 17. tammikuuta 2002

- vähennetään merkittävästi jätteen kokonaismäärää toteuttamalla aloitteita jätteen syntymisen ehkäisemiseksi, käyttämällä luonnonvaroja tehokkaammin ja siirtymällä kestävämpiin tuotanto- ja kulutusmalleihin;
- vähennetään merkittävästi käsiteltävän jätteen sekä syntyvän vaarallisen jätteen määrää, kuitenkin siten, että vältetään päästöjen lisääntyminen ilmaan, vesiin ja maahan;
- kannustetaan uudelleenkäyttöä, ja jätteen osalta, joka kuitenkin syntyy: sen vaarallisuusastetta olisi alennettava ja sen pitäisi aiheuttaa mahdollisimman pieni riski; etusija olisi annettava jätteiden hyödyntämiselle ja erityisesti kierrätykselle; käsittelyyn menevän jätteen määrän olisi oltava mahdollisimman vähäinen, ja se olisi hävitettävä turvallisesti; käsiteltäväksi tarkoitettu jäte olisi käsiteltävä mahdollisimman lähellä sen syntypaikkaa siinä määrin kuin tämä ei vähennä jätteen käsittelytoimien tehokkuutta.

2. Näihin tavoitteisiin pyritään ottaen huomioon yhdenmukainen tuotepolitiikan mukainen lähestymistapa sekä yhteisön jätehuoltostrategia ⁽¹⁾ seuraavien ensisijaisten toimien avulla:

- i) Laaditaan luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja hoitoa koskeva aihekohtainen strategia, johon sisältyy muun muassa
  - a) arvio yhteisön materiaali- ja jätevirroista, myös tuonnista ja viennistä, esimerkiksi käyttämällä materiaalivirtojen analysointia,
  - b) luonnonvaroihin ja jätteisiin liittyvien poliittisten toimenpiteiden tehokkuuden sekä tukien vaikutuksen arviointi,
  - c) päämäärien ja tavoitteiden asettaminen luonnonvarojen tehokkaalle ja vähäisemmälle käytölle, talouskasvun ja kielteisten ympäristövaikutusten välisen yhteyden purkaminen,
  - d) ekologista tehokkuutta sekä raaka-aineiden, energian, veden ja muiden luonnonvarojen kestävästä käytöstä edistävien talteenotto- ja tuotantomenetelmien ja -tekniikoiden tukeminen,
  - e) laajan välinevalikoiman, kuten tutkimuksen, teknologian siirron, markkinaperusteisten ja taloudellisten ohjauskeinojen, parhaita toimintatapoja koskevien ohjelmien sekä luonnonvarojen tehokkaan käytön indikaattorien, kehittäminen ja käyttöönotto.
- ii) Laaditaan ja toteutetaan jätteen syntymisen estämistä ja jätehuoltoa koskevia toimenpiteitä muun muassa seuraavin keinoin:
  - a) kehitetään laadullisia ja määrällisiä tavoitteita, joilla pyritään vähentämään kaikkea tämän ohjelman kannalta olennaista jätettä ja jotka on saavutettava yhteisön tasolla vuoteen 2010 mennessä. Komissiota pyydetään valmistelemaan tavoitteita koskeva ehdotus vuoteen 2002 mennessä,
  - b) tuetaan ekologisesti kestävästä tuotesuunnittelusta,
  - c) lisätään yleisön tietoisuutta mahdollisuuksista vaikuttaa jätteen vähentämiseen,
  - d) laaditaan jätteen syntymisen estämistä edistäviä operatiivisia toimenpiteitä, esimerkiksi edistetään uusiokäyttöä ja hyödyntämistä ja poistetaan tuotteista vähitellen tietyt aineet ja materiaalit,
  - e) kehitellään uusia jätehuoltoalan indikaattoreita.
- iii) Laaditaan jätteiden kierrätyksestä koskeva aihekohtainen strategia, johon sisältyy muun muassa
  - a) toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on varmistaa syntypaikkalajittelu sekä ensisijaisten jätevirtojen keruu ja kierrätys,
  - b) tuottajan vastuun edelleen kehittäminen,
  - c) ekologisesti kestävästä jätteiden kierrätyksestä ja käsittelyteknologian kehittäminen ja siirto.

⁽¹⁾ Neuvoston päätöslauselma, annettu 24 päivänä helmikuuta 1997, yhteisön jätehuoltostrategiasta (EYVL C 76, 11.3.1997, s. 1).

Torstai 17. tammikuuta 2002

- iv) Kehitetään tai tarkistetaan jätteitä koskevaa lainsäädäntöä, mukaan lukien muun muassa rakennus- ja purkujäte, viemäriete (¹), biohajoava jäte, pakkaukset (²), paristot (³) ja jätteiden siirrot (⁴), jätteen ja muun kuin jätteen välisen eron selvittäminen sekä asianmukaisten kriteerien kehittäminen jätepuite-direktiivin (⁵) liitteiden II A ja II B muokkaamiseksi edelleen.

9 artikla

Kansainvälisiä kysymyksiä koskevat tavoitteet ja painopistealueet

1. Edellä 2 artiklassa esitetty kansainvälisiä kysymyksiä koskeva päämäärä ja ohjelman neljän ympäristöä koskevan painopistealueen kansainvälinen ulottuvuus sisältävät seuraavat tavoitteet:

- pyritään kunnianhimoiseen ympäristöpolitiikkaan kansainvälisellä tasolla kiinnittäen erityistä huomiota koko maapallon ympäristön sietokykyyn;
- edistetään kestäviä tuotanto- ja kulutusmalleja edelleen kansainvälisesti;
- pyritään varmistamaan, että kaupan ja ympäristöön liittyvät politiikat ja toimenpiteet tukevat toisiaan.

2. Näihin tavoitteisiin pyritään seuraavin ensisijaisin toimin:

- a) yhdennetään ympäristösuojeluvuorot kaikkiin yhteisön ulkosuhteisiin, myös kaupan ja kehitysyhteistyön alalla, kestävä kehityksen edistämiseksi, muun muassa laatimalla suuntaviivoja.
- b) laaditaan yhtenäiset ympäristö- ja kehitystavoitteet ja edistetään niiden hyväksymistä osana "uutta maailmanlaajuista sopimusta" vuonna 2002 pidettävässä maailmanlaajuisessa kestävä kehityksen huippukokouksessa.
- c) pyritään vahvistamaan kansainvälistä ympäristöhallintoa vahvistamalla asteittain monenvälistä yhteistyötä ja institutionaalisia puitteita, voimavarat mukaan lukien.
- d) pyritään ratifioimaan nopeasti kansainväliset ympäristöalan yleissopimukset ja ympäristösopimukset, joissa yhteisö on osapuolena, ja huolehtimaan niiden tosiasiallisesta noudattamisesta ja täytäntöönpanosta.
- e) edistetään kestäviä ympäristökäytäntöjä ulkomaisissa sijoituksissa ja vientiluotoissa.
- f) tehostetaan pyrkimyksiä saavuttaa kansainvälisellä tasolla yhteisymmärrys terveys- ja ympäristöriskien arvioimistavoista sekä riskienhallinnasta, ennalta varautumisen periaate mukaan lukien.
- g) pyritään siihen, että kauppa ja ympäristönsuojelulliset tarpeet tukevat toisiaan, ottamalla ympäristö- ulottuvuus riittävästi huomioon neuvottelujen varhaisessa vaiheessa arvioitaessa monenvälisten kauppasopimusten vaikutuksia kestävä kehityksen kannalta, ja toimimalla tämän mukaisesti.

(¹) Neuvoston direktiivi 86/278/ETY, annettu 12 päivänä kesäkuuta 1986, ympäristön, erityisesti maaperän, suojelusta käytettäessä puhdistamolietettä maanviljelyssä (EYVL L 181, 4.7.1986, s. 6), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

(²) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/62/EY, annettu 20 päivänä joulukuuta 1994, pakkauksista ja pakkajätteistä (EYVL L 365, 31.12.1994, s. 10), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission päätöksellä 1999/177/EY (EYVL L 56, 4.3.1999, s. 47).

(³) Komission direktiivi 93/86/ETY, annettu 4 päivänä lokakuuta 1993, vaarallisia aineita sisältävistä paristoista ja akuista annetun neuvoston direktiivin 91/157/ETY mukauttamisesta tekniikan kehitykseen (EYVL L 264, 23.10.1993, s. 51).

(⁴) Neuvoston asetus (ETY) N:o 259/93, annettu 1 päivänä helmikuuta 1993, Euroopan yhteisössä, Euroopan yhteisöön ja Euroopan yhteisöstä tapahtuvien jätteiden siirtojen valvonnasta ja tarkastamisesta (EYVL L 30, 6.2.1993, s. 1), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission päätöksellä 1999/816/EY (EYVL L 316, 10.12.1999, s. 45).

(⁵) Neuvoston direktiivi 75/442/ETY, annettu 15 päivänä heinäkuuta 1975, jätteistä (EYVL L 194, 25.7.1975, s. 39), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission päätöksellä 96/350/EY (EYVL L 135, 6.6.1996, s. 32).

Torstai 17. tammikuuta 2002

- h) edistetään lisäksi sellaista maailman kauppajärjestelmää, jossa tunnustetaan kaikilta osin monenväliset tai alueelliset ympäristöalan sopimukset ja ennalta varautumisen periaate, tehostaen kestäväen kehityksen mukaisten ja ympäristöystävällisten tuotteiden ja palvelujen kaupan mahdollisuuksia.
- i) edistetään rajat ylittävää ympäristöalan yhteistyötä naapurimaiden ja -alueiden kanssa.
- j) edistetään yhtenäisempää politiikkaa yhdistämällä eri yleissopimusten puitteissa tehty työ, mukaan luettuna biologisen monimuotoisuuden ja ilmastonmuutoksen välisten yhteyksien arviointi, sekä biologiseen monimuotoisuuteen liittyvien näkökohtien huomioon ottamista ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen ja Kioton pöytäkirjan täytäntöönpanossa.

10 artikla

Ympäristöpolitiikan valmistelu

Edellä 2 artiklassa esitettyihin, osallistumiseen ja parhaaseen käytettävissä olevaan tieteelliseen tietoon perustuviin ympäristöpolitiikan tavoitteisiin ja 3 artiklassa esitettyyn strategiseen lähestymistapaan pyritään seuraavien ensisijaisten toimien avulla:

- a) kehitetään parempia järjestelmiä sekä hyvän hallintotavan ohjesääntöjä ja periaatteita, joiden mukaisesti sidosryhmiä kuullaan laajasti kaikissa vaiheissa, jotta osattaisiin valita toimenpiteet, jotka tehokkaimmin takaisivat ympäristön ja kestäväen kehityksen kannalta parhaan lopputuloksen,
- b) vahvistetaan valtioista riippumattomien ympäristöjärjestöjen osuutta vuoropuheluprosessissa tukemalla niitä asiaankuuluvalla tavalla, myös yhteisön rahoituksen avulla,
- c) parannetaan politiikan valmisteluprosessia
- **ottamalla käyttöön ympäristövaikutusten arvioinnit kaikkien komission tekemien päätösten ja lainsäädäntöehdotuksien yhteydessä, jos merkittäviä ympäristövaikutuksia on odotettavissa, ja julkaisemalla tulokset Amsterdamin sopimuksen päätösasiakirjaan liitetyn julistuksen (N:o 12) mukaisesti,**
  - arvioimalla jälkikäteen, miten tehokkaasti olemassa olevilla toimenpiteillä saavutettiin ympäristötavoitteet,
- d) varmistetaan, että ympäristö ja erityisesti tässä ohjelmassa nimetyt painopistealueet ovat keskeisellä sijalla yhteisön tutkimusohjelmissa. Yhteisön tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen puiteohjelman yhteydessä tulisi toteuttaa säännöllisiä ympäristöalan tutkimustarpeiden ja painopistealueiden arviointoja. Varmistetaan jäsenvaltioissa tehtävän ympäristötutkimuksen parempi koordinaatio muun muassa tulosten hyödyntämiseksi paremmin.
- Luodaan yhteyksiä ympäristöalan ja muiden alojen toimijoiden välille tiedotuksen, ammatillisen koulutuksen, tutkimuksen, yleissivistävän koulutuksen ja politiikkojen alalla,
- e) varmistetaan säännöllinen tiedottaminen, joka voi auttaa luomaan perustan
- ympäristöä ja kestäväen kehitystä koskeville periaatepäätöksille,
  - alakohtaisten integraatiostrategioiden sekä kestäväen kehityksen strategian seurannalle ja tarkistamiselle,
  - yleisölle tiedottamiselle.
- Tietojen hankinnassa hyödynnetään Euroopan ympäristökeskuksen ja muiden asiaan liittyvien elinten säännöllisesti antamia raportteja. Tiedot, **jotka on toimitettava viimeistään vuoteen 2003 mennessä**, koskevat erityisesti
- keskeisiä ympäristöindikaattoreita,
  - ympäristön tilaa ja sen muutoksia koskevia indikaattoreita,
  - yhdentämistä kuvaavia indikaattoreita,

Torstai 17. tammikuuta 2002

- f) tarkistetaan ja seurataan säännöllisesti tiedotus- ja raportointijärjestelmiä yhdenmukaisemman ja tehokkaamman järjestelmän luomiseksi, jotta varmistetaan korkealaatuisten, vertailukelpoisten ja merkityksellisten ympäristötietojen yhtenäinen raportointi. Komissiota pyydetään tekemään tätä varten tarkoituksenmukainen ehdotus mahdollisimman pian. Seuranta-, tiedonkeruu- ja raportointivaatimukset olisi tulevaisuudessa otettava asianmukaisesti huomioon ympäristölainsäädännössä,
- g) vahvistetaan maapallon tilan seurantajärjestelmien (esim. satelliittiteknologian) ja -välineiden kehittämistä ja käyttöä politiikan valmistelun ja toteuttamisen tukena.

11 artikla

Seuranta ja tulosten arviointi

1. Komissio arvioi ohjelman neljäntenä toteutusvuonna sen toteuttamisen edistymistä sekä ympäristön tilan kehityssuuntia ja tulevaisuudennäkymiä. Tämä tulisi toteuttaa kattavien indikaattorien pohjalta. Komissio toimittaa välikertomuksen sekä mahdolliset tarkoituksenmukaisiksi katsomansa muutosehdotukset Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
2. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle lopullisen arvioinnin ohjelmasta sekä ympäristön tilasta ja sen näkymistä ohjelman viimeisen toteutusvuoden aikana.

12 artikla

Tämä päätös julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

Tehty ... ssa/ssä ... päivänä ... kuuta ...

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

P5_TA(2002)0008

Ajoneuvojen suurimmat sallitut mitat ja painot * II**

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma neuvoston yhteisestä kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin antamiseksi tiettyjen yhteisössä liikkuvien tieliikenteen ajoneuvojen suurimmista kansallisessa ja kansainvälisessä liikenteessä sallituista mitoista ja suurimmista kansainvälisessä liikenteessä sallituista painoista annetun neuvoston direktiivin 96/53/EY muuttamisesta (9068/1/2001 – C5-0433/2001 – 2000/0060(COD))

(Yhteispäätösmenettely: toinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon neuvoston yhteisen kannan (9068/1/2001 – C5-0433/2001) ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon ensimmäisessä käsittelyssä esittämänsä kannan ⁽²⁾ komission ehdotuksesta Euroopan parlamentille ja neuvostolle (KOM(2000) 137 ⁽³⁾),
- ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 251 artiklan 2 kohdan,

⁽¹⁾ EYVL C 360, 15.12.2001, s. 1.

⁽²⁾ EYVL C 178, 22.6.2001, s. 60.

⁽³⁾ EYVL C 274 E, 26.9.2000, s. 32.